

ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА

©2019 КАШПЕРСЬКА А. І.

УДК 657.633:640.432
JEL: M42; L83; L86

Кашперська А. І. Технологічні інструменти моделювання системи внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства

Цілями статті є дослідження сучасного стану ринку інформаційних технологій України й особливостей існуючих програмних продуктів з автоматизації внутрішнього контролю, а також внесення пропозицій щодо вдосконалення методики здійснення контролю за допомогою технологічних інструментів моделювання. Проаналізовано найбільш розповсюджені програмні продукти, призначені для здійснення аудиту та внутрішнього контролю. Встановлено, що більшість з них не охоплює всіх завдань, які пов'язані з внутрішнім контролем діяльності підприємств ресторанного господарства. Визначено, що функціонування автоматизованої системи внутрішнього контролю має сприяти виконанню основних функцій: оцінка значущості помилок, моніторинг, передбачення та прогнозування. Обґрунтовано, що основним напрямом автоматизації контролю підприємств ресторанного господарства є розробка чіткої послідовності проведення перевірок. Запропоновано алгоритм автоматизованого здійснення внутрішнього контролю, застосування якого передбачає створення та впровадження окремого модуля.

Ключові слова: внутрішній контроль, аудит, автоматизація, інформаційні технології, програмні продукти, алгоритм.

DOI:

Рис.: 3. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 9.

Кашперська Анастасія Іванівна – старший викладач кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування, Харківський державний університет харчування та торгівлі (вул. Клочківська, 333, Харків, 61051, Україна)

E-mail: ar.anastasiya@gmail.com

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/C-1894-2019>

УДК 657.633:640.432
JEL: M42; L83; L86

UDC 657.633:640.432
JEL: M42; L83; L86

Кашперская А. И. Технологические инструменты моделирования системы внутреннего контроля предприятий ресторанного хозяйства

Целями статьи является исследование современного состояния рынка информационных технологий Украины и особенностей существующих программных продуктов для автоматизации внутреннего контроля, а также внесение предложений по усовершенствованию методики осуществления контроля при помощи технологических инструментов моделирования. Проанализированы наиболее распространенные программные продукты, предназначенные для осуществления аудита и внутреннего контроля. Установлено, что большинство из них не охватывает всех задач, связанных с внутренним контролем деятельности предприятий ресторанного хозяйства. Определено, что функционирование автоматизированной системы внутреннего контроля должно способствовать выполнению основных функций: оценка значимости ошибок, мониторинг, предвидение и прогнозирование. Обосновано, что основным направлением автоматизации контроля предприятий ресторанного хозяйства является разработка четкой последовательности проведения проверок. Предложен алгоритм автоматизированного осуществления внутреннего контроля, применение которого предусматривает создание и внедрение отдельного модуля.

Ключевые слова: внутренний контроль, аудит, автоматизация, информационные технологии, программные продукты, алгоритм.

Рис.: 3. **Табл.:** 1. **Библ.:** 9.

Кашперская Анастасия Ивановна – старший преподаватель кафедры бухгалтерского учета, аудита и налогообложения, Харьковский государственный университет питания и торговли (ул. Клочковская, 333, Харьков, 61051, Украина)

E-mail: ar.anastasiya@gmail.com

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/C-1894-2019>

Kashperska A. I. The Technological Instruments to Model the Internal Control System of Restaurant Enterprises

The article is aimed at studying the current status of the information technology market in Ukraine and the features of existing software products for automation of internal control, as well as making proposals as to improving the methodology of implementing control when using technological modeling instruments. The most common software products designed for auditing and internal control are analyzed. It is determined that most of them do not cover all the tasks related to the internal control of activities of enterprises in the restaurant industry. It is defined that the operation of an automated internal control system should facilitate the performance of basic functions: estimation of significance of errors, monitoring, foresight and forecasting. It is substantiated that the main direction of automation of control of restaurant enterprises is to develop a clear sequence of inspections. An algorithm for the automated implementation of internal control is proposed, the application of which involves the creation and introduction of a separate module.

Keywords: internal control, audit, automation, information technology, software products, algorithm.

Fig.: 3. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 9.

Kashperska Anastasiia I. – Senior Lecturer of the Department of Accounting, Audit and Taxation, Kharkiv State University of Food Technology and Trade (333 Klochkivka Str., Kharkiv, 61051, Ukraine)

E-mail: ar.anastasiya@gmail.com

Researcher ID: <http://www.researcherid.com/rid/C-1894-2019>

Сьогодні успішна діяльність підприємств сфери ресторанного господарства визначається досягненням поставлених перед ними цілей, дотриманням сформованої стратегії, фінансовою стабільністю та стійкістю їх місця серед конкурентів

на українському ринку. Це, своєю чергою, передбачає обґрунтування та реалізацію нових напрямів і методів підвищення якості послуг підприємств ресторанного господарства. Специфічний характер діяльності суб'єктів галузі в їх сучасному прояві потребує нала-

годженого контролю, функції якого мають бути екстрапольовані на інформаційне забезпечення результативного та продуктивного ведення ресторанного господарства, беручи до уваги умови ризикованості, властиві сьогоденному ринковому середовищу.

Сучасні тенденції розвитку українського ринку інформаційних технологій, а також проблемні аспекти автоматизації аудиту та внутрішнього контролю діяльності підприємств та шляхи вдосконалення досліджували провідні вчені, зокрема О. В. Артюх, О. М. Домбик, О. А. Зоріна, С. В. Івахненко, О. М. Кудирко, В. Ф. Максимова, Р. Ю. Овчарик, В. П. Пантелеєв, М. С. Пушкар, С. І. Саченко, Г. М. Яровенко та інші.

Проте низка проблемних аспектів налаштування внутрішнього контролю діяльності підприємств ресторанного господарства в умовах застосування інформаційних технологій потребує комплексного вдосконалення. За таких умов особливої актуальності набуває необхідність розвитку теоретико-методичних засад і внесення пропозицій щодо автоматизації внутрішнього контролю підприємств з урахуванням специфіки галузі ресторанного господарства.

Дослідження, проведені вченими в різних галузях знань, демонструють тенденцію до зростання різних видів інформації. Інформація сьогодні стає одночасно засобом, предметом і продуктом праці. Сучасне ефективне керування стає можливим завдяки одержанню керівниками різних ланок своєчасної інформації в зрозумілій та доступній формі. Найбільша питома вага економічної інформації, що використовується в керуванні підприємством, сконцентрована в обліковій інформації, основним постачальником якої, як і раніше, залишається бухгалтерський облік.

Досягнення кращих показників вимагає високої оперативності та мобільності інформаційних потоків, тобто більш широкого застосування комп'ютерних технологій для цілей управління [6]. Процес управління являє собою операції з упорядкування інформаційних потоків про визначений об'єкт та є інформаційною технологією, за допомогою якої відображається рух засобів підприємства та їхніх джерел. Результатом цієї технології є різні форми звітів. Своєю чергою, лише за допомогою налагодженої системи внутрішнього контролю стає можливим надання достовірної, доступної, наочної та неупередженої інформації для цілей керування та забезпечення його роботи в режимі реального часу, що знаходить своє відображення в сучасних автоматизованих системах.

На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій існує значна кількість програмних продуктів, що використовуються підприємствами для цілей формування інформації в галузі бухгалтерського обліку. Проте, незважаючи на велику кількість облікових програм, спостерігається майже повна відсутність програмних продуктів, призначених для здійс-

нення внутрішнього контролю, перевірки облікової інформації, моніторингу та поточного спостереження здійснення фінансово-господарської діяльності, а також створення документації за результатами діяльності суб'єктів внутрішнього контролю.

У контексті внутрішнього контролю діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу об'єктами контролю виступають насамперед процеси (господарські операції, що відбуваються на суб'єктах дослідження), спеціалізовані робочі активи, понесені витрати та отримані доходи по підприємству загалом і в розрізі наданих послуг і реалізованих товарів, оцінювання діяльності структурних підрозділів та визначення ефективності прийнятих управлінських рішень. На підставі проведеного дослідження було встановлено, що тими підприємствами, на яких діє налагоджена система внутрішнього контролю, використовуються не спеціальні програмні продукти, призначені для здійснення контролю, а бухгалтерські програмні продукти, з інтегрованими модулями та додатками, адаптованими для здійснення процедур контролю, або створюють робочі документи за допомогою програм Microsoft Word та Microsoft Excel. Крім того, на практиці найчастіше знаходять заміну спеціалізованим програмам шляхом виконання нескладних розрахунків, друку типових форм робочих документів; використання нормативно-правової довідкової бази в електронному вигляді; виконання запитів до електронної бази даних; перевірки окремих розрахунків, що здійснюються на різних ділянках обліку; формування реєстрів бухгалтерського обліку й альтернативного балансу з використанням електронної бази даних клієнта; проведення комплексного аналізу фінансового стану економічного суб'єкта за допомогою окремих програм [5].

Водночас деякі підприємства звертаються до розробників з метою доповнення спеціалізованими індивідуальними рішеннями, які відповідають потребам та специфіці організації бізнесу конкретного замовника та дозволяють за допомогою одного програмного продукту поєднати ведення обліку зі здійсненням внутрішнього контролю діяльності.

На жаль, сучасне програмне забезпечення не відповідає повною мірою потребам внутрішнього контролю. Автоматизація контролю суттєво сприяє підвищенню його якості. Тому тема перспективи автоматизації внутрішнього контролю на підприємствах у даний час є досить актуальною.

На сьогодні питання технологічного забезпечення внутрішнього контролю є недостатньо висвітленим у працях сучасних науковців, які у своїх дослідженнях приділяють більшу увагу автоматизації обліку та аудиту.

Слід зауважити, що за відсутності спеціальних технологічних продуктів автоматизацію внутрішнього контролю слід розглядати в розрізі вже існуючих. Внутрішні контролери повинні мати можливість ко-

ригувати методику здійснення контролю та складання звітності за допомогою спеціальних налаштувань й адаптувати дані, отримані з інших інформаційних джерел, до баз даних відповідного програмного продукту. Тобто, програма має представляти собою комплексну систему автоматизованого супроводження, що дозволить використовувати її за всіма напрямками фінансово-господарської діяльності підприємства.

Дослідження найбільш розповсюджених програм показало, що більшість з них не охоплює всіх завдань, які пов'язані з внутрішнім контролем діяльності підприємств ресторанного господарства. Так, на сьогодні на українському ринку програмних продуктів існує декілька програм, які забезпечують автоматизацію аудиту та контролю, а саме: «Case Ware»,

«1С: Аудит-Контроль (+) для України», «Івахненков & Катеньов Аудит» і «КІТ-АУДИТ», які мають як переваги, так і недоліки (табл. 1) [7; 8].

Проведене дослідження надає можливість зробити висновок, що програмні продукти, представлені на українському ринку, під час інтенсивного застосування користувачами мають як переваги, так і недоліки. Пошук потрібної програми для здійснення внутрішнього контролю діяльності підприємств ресторанного господарства є досить складним і трудомістким. Одним із важливих питань, що вимагають особливої уваги, є грамотність при виборі програмного продукту, який повинен відповідати критеріям, наведеним на рис. 1.

Таблиця 1

Аналіз ринку програмних програм для здійснення внутрішнього контролю та аудиту

№ з/п	Програмний продукт	Характеристика
1	2	3
1	CaseWare Working Papers, CaseWare Audit International (виробник CaseWare Ukraine) [9]	Модуль Audit у поєднанні з CaseWare Working Papers є повністю автоматизованим, структурованим, зручним у використанні для будь-якого розміру підприємства, передбачає просте управління ризиками та контроль, а також надає можливість віддаленої роботи, підвищує ефективність, дозволяє скоротити часові витрати. Програма здійснює імпорт/експорт інформації та синхронізацію документів з різних форматів (Word, Excel, PDF та інші); надає можливість завантажувати дані клієнта з 60 бухгалтерських пакетів (1С, SAP та інших), а також отримувати загальний зведений баланс. CaseWare дозволяє виключити з роботи паперовий документообіг при виконанні операцій, пов'язаних з внутрішнім аудитом (контролем) підприємства, та включає всі етапи перевірки – від планування до висновку, допускаючи їх коригування, виходячи з внутрішніх потреб; дозволяє проводити ефективний огляд і моніторинг робочих файлів. Усі стандартні бібліотеки етапів перевірки включають обов'язкові процедури/програми в розрізі секцій згідно з МСА, які автоматично оновлюються відповідно до останніх редакцій стандартів
2	«1С:Аудит-Контроль (+) для України» (виробник «1С: audit-control») [1]	Конфігурація призначена для автоматизації аудиторської діяльності та контролю відповідно до Міжнародних стандартів. Додаток «1С: Аудит-Контроль (+) для України» функціонує під управлінням технологічної платформи «1С: Підприємство 8.2» і об'єднує функціональність таких підсистем: організація; показники; завдання; персонал; внутрішні документи; сервіс. По кожному із завдань формується пакет робочої документації, набір файлів, результати аналізу заявленої звітності, загроз і комплекс попереджувальних заходів, результати оцінки структурних складових ризику, склад і структура призначень персоналу, пов'язаного з виконанням завдання, реєстр вхідної та вихідної процедурної кореспонденції. Робочі документи можуть формуватися за допомогою системи або колекції довільних шаблонів. Система дозволяє провести загальний фінансовий і факторний аналіз, автоматично трактувати отримані дані. У результаті завантаження та аналізу генеральної сукупності автоматично формується вибірка. Особливістю системи є наявність вбудованого поштового клієнта, за допомогою якого формується процедура листування з об'єктом перевірки та вбудованого Internet-браузера. Система дозволяє проводити оцінку рівня компетенції фізичних осіб відповідно до розроблених програм тестування
3	«КІТ.Аудит» (виробник КІТ-XXI) [5]	Основними перевагами застосування програмного продукту є: суттєве зменшення собівартості перевірки; повна відповідність ведення аудиторської діяльності міжнародним і національним стандартам аудиту; підвищення якості та прозорості робіт аудиторської фірми; наявність автономного модуля для зручної роботи без наявності Інтернету та шаблону перевірки з трансформацією; наявність близько 300 вбудованих робочих документів.

1	2	3
		У програмі передбачено можливість імпорту та експорту бази даних для перенесення на інший комп'ютер; перегляд видалених документів, заблокованих робочих документів, історії логінів співробітників, входів у систему; можливість архівування та розархівування результатів перевірок тощо. Проте основним недоліком програми є недостатній набір автоматичних аналітичних процедур, що призводить до необхідності використовувати інші аналітичні інформаційні системи
4	«Івахненко & Катеньов Аудит» [4]	Програмний комплекс призначений для аудиту облікових баз даних на різних за розміром і галуззю підприємствах, може бути інструментом внутрішнього контролю правильності облікової інформації з боку керівників, відділу внутрішнього аудиту або контролю. Основними принципами роботи є: можливість аналізу облікових даних в автоматичному режимі; гнучке налагодження під конкретну програму перевірки; формування стандартного пакета робочих документів для аналізу стану підприємства (експрес-аналіз); робота в діалоговому режимі. Система має набір розроблених запитів та звітів, є платформою для розробки нових інструментів аналізу на базі існуючих шаблонів або повністю «з нуля». Програмний продукт дозволяє аналізувати бухгалтерські дані будь-якої системи («1С: Підприємство», DOS, MS Excel). Програма надає можливість аналізу 100% бухгалтерських даних і виявити всі помилки та порушення обліку, на відміну від загальноприйнятих методів перевірки, які базуються на аналізі окремої вибірки даних. Програма може бути застосована для побудови ефективних і швидкісних систем контролю даних із заданою періодичністю (день/тиждень/місяць тощо) і може бути використана аудитором для організації віддаленої роботи з клієнтами або самими клієнтами для організації ефективної системи внутрішнього контролю підприємств. Програмний комплекс дозволяє: коригувати облікові дані клієнта та робити пропозиції щодо виправлень облікової інформації; моделювати фінансову звітність підприємства

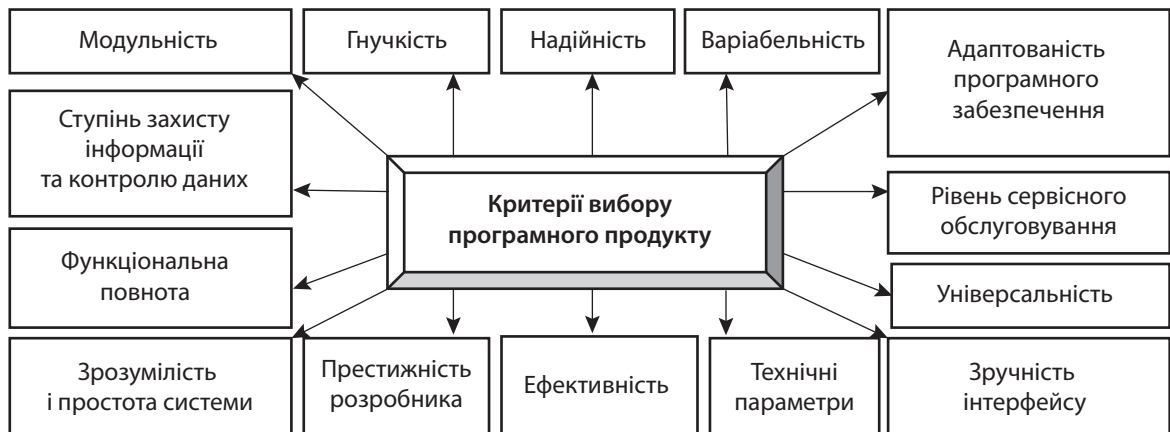

Рис. 1. Критерії вибору програмного продукту для автоматизації внутрішнього контролю

Правильно підібрана програма – це не лише застава окупності вкладених у неї коштів, а й підвищення ефективності управління діяльністю підприємства, що є особливо важливим в умовах жорсткої конкуренції ринку послуг у сфері ресторанного господарства.

Найкращим для реалізації внесених нами пропозицій щодо організації внутрішнього контролю є програмний продукт «Івахненко & Катеньов Аудит», який, окрім використання в аудиті, може бути інструментом внутрішнього контролю правильності

облікової інформації з боку керівників, відділу внутрішнього контролю та дозволяє проаналізувати 100% бухгалтерських даних і виявити всі помилки та порушення обліку. Програмний продукт дозволяє робити аналіз бухгалтерських даних будь-якої системи: «1С: Підприємство», системи обліку системи DOS, таблиці бухгалтерських проводок у MS Excel.

На думку С. В. Івахненкова, «основним способом організації системи внутрішньогосподарського контролю є створення і налагодження комп'ютерних контрольних технологій. Головною умовою розроб-

ки ефективної системи внутрішньогосподарського контролю є ретельне вивчення бізнесу підприємства та специфіки його господарських процесів» [3].

У контексті внутрішнього контролю діяльності підприємств готельно-ресторанного бізнесу об'єктами контролю виступають насамперед процеси (господарські операції, що відбуваються на суб'єктах дослідження), спеціалізовані робочі активи, понесені витрати та отримані доходи по підприємству загалом і в розрізі наданих послуг і реалізованих товарів, оцінювання діяльності структурних підрозділів та визначення ефективності прийнятих управлінських рішень [2].

Виходячи з цього при організації автоматизованої системи внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства доцільно передбачити такі питання:

- ✦ розподіл відповідальності та забезпечення комунікативних зв'язків між всіма структурними підрозділами – від постачання сировини для виробництва страв і напоїв до обслуговування споживачів;
- ✦ інтеграція облікового, технологічного, контрольного процесів;
- ✦ підтримка документації за всіма процесами діяльності підприємства та на всіх його рівнях;
- ✦ підпорядкованість та повнота формування звітності для кожного процесу, що дозволить керівнику служби контролю оцінювати ступінь досягнення поставлених цілей і приймати ефективні управлінські рішення;
- ✦ наявність моделі автоматизованого здійснення тематичних перевірок (перевірка умов

зберігання та товарного сусідства, перевірка процесу реалізації страв та напоїв споживачам тощо);

- ✦ наявність процедур моніторингу поточної діяльності, як працівників служби внутрішнього контролю, так і інших співробітників підприємства;
- ✦ моніторинг професійного забезпечення діяльності (професійна компетентність внутрішніх контролерів, кухарів, обслуговуючого персоналу).

Функціонування автоматизованої системи внутрішнього контролю має сприяти виконанню основних функцій: оцінка значущості помилок, моніторинг, передбачення та прогнозування (рис. 2).

Технологічна підтримка даних функцій забезпечить внутрішніх контролерів необхідною інформацією та надасть можливість її використання для надання пропозицій щодо вдосконалення діяльності суб'єкта господарювання, зниження ризиків та запобігання виникненню помилок і порушень у майбутньому.

Автоматизація внутрішнього контролю підприємств ресторанного господарства дозволить власнику підприємства управляти та контролювати діяльність підприємства на всіх рівнях: від роботи офіціантів та шеф-кухарів до роботи адміністраторів та бухгалтерії. Основним напрямком автоматизації контролю є розробка чіткої послідовності проведення перевірок – алгоритму автоматизованого здійснення внутрішнього контролю (рис. 3).

Автоматизований внутрішній контроль діяльності підприємства полягає в послідовній реалізації його функцій. Так, на підставі інформації, отриманої

Рис. 2. Функціональні параметри організації автоматизованої системи внутрішнього контролю

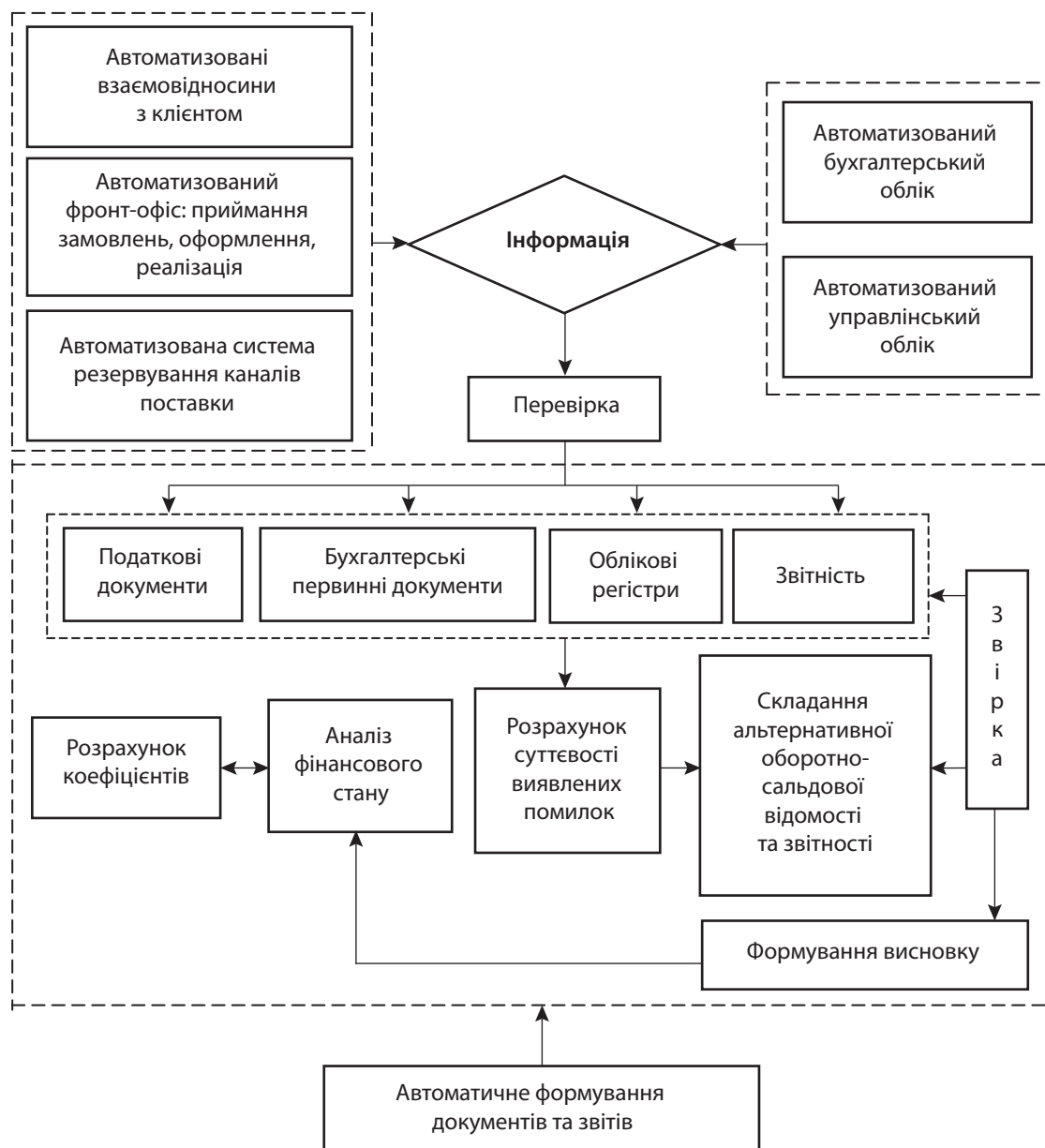

Рис. 3. Алгоритм автоматизованого здійснення внутрішнього контролю

з різних джерел (даних управлінського та бухгалтерського обліку, даних взаємовідносин з постачальниками та клієнтами), проводиться перевірка первинних документів, правильності кореспонденцій рахунків бухгалтерського обліку та податкового обліку та звітності, на підставі яких складаються альтернативна оборотно-сальдова відомість і альтернативна звітність та проводиться звірка даних.

На підставі отриманої інформації проводиться аналіз фінансового стану підприємства з розрахунком фінансових коефіцієнтів. Після розрахунку та розподілу суттєвості виявлених під час перевірки помилок формується попередній висновок, а після його розгляду керівником служби контролю складається звіт про результати внутрішнього контролю. Треба зауважити, що всі етапи мають супроводжуватись автоматичним складанням робочих документів та звітів.

Застосування наведеного алгоритму автоматизованого здійснення внутрішнього контролю передбачає створення та впровадження окремого модуля.

ВИСНОВКИ

У результаті проведеного дослідження встановлено, що на підприємствах, де діє налагоджена система внутрішнього контролю, використовуються не спеціальні програмні продукти, призначені для здійснення контролю, а бухгалтерські програмні продукти, з інтегрованими модулями та додатками, адаптованими для здійснення процедур контролю, або створюють робочі документи за допомогою програм Microsoft Word та Microsoft Excel.

Ефективність діяльності служби внутрішнього контролю в умовах застосування інформаційних технологій залежить від правильно обраного та на-

лаштованого програмного продукту. Налагодження автоматизації процедур внутрішнього контролю дозволить оптимізувати процес оцінки суті та ваги помилок і модернізувати моніторинг діяльності підприємства. Технологічна підтримка внутрішнього контролю сприятиме розширенню інформаційно-аналітичного забезпечення управлінського персоналу та надасть можливість прогнозувати й мінімізувати ризики, запобігти виникненню помилок і ситуацій невизначеності. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. С: Аудит-Контроль (+) для України. URL: <http://audit-control.site88.net>
2. **Домбик О. М.** Організація внутрішнього контролю на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу: теоретико-практичний аспект. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2016. Вип. 26.2. С. 47–53.
3. **Івахненко С. В.** Інформаційні технології аудиту та внутрішньогосподарського контролю в контексті світової інтеграції: монографія. Житомир: ПП «Рута», 2010. 432 с.
4. Івахненко & Катеньов Аудит. URL: <https://ivakhnenkovaudit.info/IK/home.htm>
5. **Кудирко О. М.** Комп'ютеризація аудиту в Україні: актуальні проблеми та реальні перспективи. *Економіка та держава*. 2018. № 9. С. 34–38.
6. **Саченко С. І.** Комп'ютеризований внутрішній аудит: оцінка вихідної бази та алгоритмізація. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип. 7. С. 884–887. URL: <http://global-national.in.ua/archive/7-2015/185.pdf>
7. **Ходаківська Л. О.** Сучасні комп'ютерні технології: програмний продукт Івахненко & Катеньов Аудит // Збірник наукових праць науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу Полтавської державної аграрної академії за підсумками науково-дослідної роботи в 2015 році (м. Полтава, 18–19 травня 2016 р.). Полтава: ПДАА, 2016. С. 312–315.
8. **Хуторний Д.** ІТ в аудиті – чи підвищиться якість надання послуг з впровадженням автоматизації? URL: <http://pergo.org.ua/ekonomika-ta-biznes/it-v-audyti-chy-pidvyshhyt-yakist-nadannya-poslug-vprovadzhennya-avtomatyzatsiyi/>
9. CaseWare. URL: <https://caseware.com.ua>

Науковий керівник – Ковалевська Н. С., кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри бухгалтерського обліку, аудиту та оподаткування Харківського державного університету харчування та торгівлі

REFERENCES

- CaseWare. <https://caseware.com.ua>
- Domyk, O. M. "Orhanizatsiia vnutrishnyoho kontroliu na pidpriemstvakh hotelno-restorannoho biznesu: teoretyko-praktychnyi aspekt" [Organization of internal control at the enterprises of the hotel and restaurant business: theoretical and practical aspect]. *Naukovyi visnyk NLTU Ukrainy*, no. 26 (2016): 2-47.
- Ivakhnenkov & Katenyov Audit. <https://ivakhnenkovaudit.info/IK/home.htm>
- Ivakhnenkov, S. V. *Informatsiini tekhnolohii audytu ta vnutrishnyohospodarskoho kontroliu v konteksti svitovoi intehratsii*

[Information technology audit and internal control in the context of global integration]. Zhytomyr: PP «Ruta», 2010.

Khodakivska, L. O. "Suchasni kompiuterni tekhnolohii: prohramnyi produkt Ivakhnenkov & Katenyov Audit" [Modern computer technologies: software product Ivakhnenkov & Katenyov Audit]. In *Zbirnyk naukovykh prats naukovo-praktychnoi konferentsii profesorsko-vykladatskoho skladu Poltavskoi derzhavnoi ahrarnoi akademii za pidsumkamy naukovo-doslidnoi roboty v 2015 rotsi*, 312-315. Poltava: RVV PDAА, 2016.

Khutornyi, D. "IT v audyti – chy pidvyshchytisia yakist nadannia posluh z vprovadzhenniam avtomatyzatsii?" [IT in Audit – Will the Quality of Service Delivery with Automation Implementation Improve?]. <http://pergo.org.ua/ekonomika-ta-biznes/it-v-audyti-chy-pidvyshhyt-yakist-nadannya-poslug-vprovadzhennya-avtomatyzatsiyi/>

Kudyrko, O. M. "Kompiuteryzatsiia audytu v Ukraini: aktualni problemy ta realni perspektyvy" [Audit computerization in Ukraine: current problems and real prospects]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 9 (2018): 34-38.

Sachenko, S. I. "Kompiuteryzovanyi vnutrishnii audit: otsinka vykhidnoi bazy ta alhorytmizatsiia" [Computerized Internal Audit: Baseline Evaluation and Algorithmization]. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*. 2015. <http://global-national.in.ua/archive/7-2015/185.pdf>

"1S: Audyty-Kontrol (+) dlia Ukrainy" [1C: Audit Control (+) for Ukraine]. <http://audit-control.site88.net>